

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ПОЛТАВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Надія МЯКУШКО
«27» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ В СЕМАНТИЦІ МОВНИХ ОДИНИЦЬ

освітня програма: Германська філологія і переклад (англійська мова та німецька мова)

освітнього рівня: Бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань: 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність: 035 Філологія (Переклад)

інститут: Полтавський інститут економіки і права

обсяг, кредитів: 7

форма підсумкового контролю: залік/іспит

Полтава 2023 рік

Робоча програма Еквівалентність в семантиці мовних одиниць для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 «Філологія (Переклад)». Полтава: ШЕП, 2023. 44 с.

Розробник:

Пашко Станіслав Володимирович, старший викладач кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Викладач:

Пашко Станіслав Володимирович, старший викладач кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Робочу навчальну програму розглянуто і затверджено на засіданні **кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін 31 серпня 2023 року, протокол № 1.**

Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія РЯБОКІНЬ
(ім'я та прізвище)

31 серпня 2023 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

_____ (назва освітньої програми)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталія РЯБОКІНЬ
(ім'я та прізвище)

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
4.1. Анотація дисципліни.....	
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	
4.2.1. Тематичний план.....	
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	
4.3. Форми організації занять.....	
4.3.1. Теми лекцій.....	
4.3.2. Теми практичних занять.....	
4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота(навчальний проект).....	
4.3.4. Теми самостійної роботи студентів.....	
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	
6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру.....	
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	
6.6. Розподіл балів, які отримують студенти.....	
6.7. Орієнтовний перелік питань до заліку.....	
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	
7.3. Рекомендована література.....	
7.4. Інформаційні ресурси.....	
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 7	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Вид дисципліни _____ (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність 035 Філологія (Переклад) (шифр і назва)	Цикл підготовки _____ (загальний чи професійний)	
Модулів – 5	Мова викладання, навчання та оцінювання: __українська__ (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальний обсяг годин – 210			5, 6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 14	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
			10 год.
		Практичні, семінарські	
			10 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
год.	190 год.		
Індивідуальні завдання:		год.	
Вид семестрового контролю: залік, іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 4/14

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: забезпечити глибоке засвоєння історичних процесів у галузі перекладу та використання історичного досвіду для вірного відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу /МП/;

- навчити студентів використовувати набуті знання для успішного перекладу різних типів тексту;
- навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів/ текстів;
- довести до студентів погляди найвизначніших перекладознавців на різні способи перекладу;
- показати багатство виражальних засобів української мови, що стоїть врівень з усіма європейськими мовами.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- практичне: формувати у здобувачів вищої освіти загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції для забезпечення їхнього ефективного спілкування в професійному середовищі;
- освітнє: сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти здатності до самоосвіти, що надасть їм змогу продовжувати вивчати мову і після закінчення вищого навчального закладу;
- пізнавальне: залучати здобувачів вищої освіти до таких академічних видів діяльності, які активізують і розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей;
- розвиваюче: допомагати здобувачам вищої освіти у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів);
- зміцнювати впевненість здобувачів вищої освіти як користувачів мови, а також позитивне ставлення до вивчення мови;

- соціокультурне: досягти розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: принципи, за якими побудовано процес перекладу; специфіку комунікації як особливого виду діяльності; мовні рівні, принципи їх взаємодії та взаємозв'язків; фонові аспекти психічних процесів, які впливають на процес перекладу; термінологічний апарат перекладознавства та лінгвістики на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній та науково-пізнавальній діяльності; фонові аспекти, необхідні для адекватного відтворення вихідних текстів широкого спектру галузей науки і техніки українською та іноземною мовами; **вміти:** досліджувати, оцінювати і порівнювати альтернативну інформацію, творчо використовуючи методи пізнання; самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну й аналітичну діяльність у галузі перекладознавства; накопичувати власний банк знань за рахунок значущої інформації, необхідної в перекладацькій діяльності.

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 6	ЗК 7
ОК	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми»

	ФК 1	ФК 2	ФК 6	ФК 10	ФК 11
ОК	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми»

	ПРН 11	ПРН 16	ПРН 2	ПРН 8	ПРН 9
OK	+	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: забезпечити глибоке засвоєння історичних процесів у галузі перекладу та використання історичного досвіду для вірного відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу /МП/;

- навчити студентів використовувати набуті знання для успішного перекладу різних типів тексту;
- навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів/ текстів;
- довести до студентів погляди найвизначніших перекладознавців на різні способи перекладу;
- показати багатство виражальних засобів української мови, що стоїть врівень з усіма європейськими мовами.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- практичне: формувати у здобувачів вищої освіти загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції для забезпечення їхнього ефективного спілкування в професійному середовищі;
- освітнє: сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти здатності до самоосвіти, що надасть їм змогу продовжувати вивчати мову і після закінчення вищого навчального закладу;
- пізнавальне: залучати здобувачів вищої освіти до таких академічних видів діяльності, які активізують і розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей;
- розвиваюче: допомагати здобувачам вищої освіти у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів);
- зміцнювати впевненість здобувачів вищої освіти як користувачів мови, а також позитивне ставлення до вивчення мови;

- соціокультурне: досягти розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: принципи, за якими побудовано процес перекладу;

специфіку комунікації як особливого виду діяльності; мовні рівні, принципи їх взаємодії та взаємозв'язків;

фонові аспекти психічних процесів, які впливають на процес перекладу;

термінологічний апарат перекладознавства та лінгвістики на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній та науково-пізнавальній діяльності;

фонові аспекти, необхідні для адекватного відтворення вихідних текстів широкого спектру галузей науки і техніки українською та іноземною мовами

вміти: досліджувати, оцінювати і порівнювати альтернативну інформацію, творчо використовуючи методи пізнання;

самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну й аналітичну діяльність у галузі перекладознавства;

накопичувати власний банк знань за рахунок значущої інформації, необхідної в перекладацькій діяльності.

Змістовий модуль 1. Історичні та культурні аспекти перекладу

Тема 1. Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середньовіччя

Тема 2. Короткі відомості з історії перекладу.

Переклад в епоху відродження та просвітництва

Тема 3. Короткі відомості з історії перекладу.

Розвиток перекладу в Україні

Тема 4. Переклад в сучасному світі

Тема 5. Культурологічні та часові аспекти перекладу

Тема 6. Лінгвосеміотичні засади

перекладознавства

Змістовний модуль 2. Труднощі перекладу

Тема 1. Переклад як процес

Тема 2. Лексичні трансформації при перекладі

Тема 3. Граматичні труднощі перекладу

Тема 4. Синтаксичні особливості перекладу

Тема 5. Лінгвістика тексту

Тема 6. Аналіз художнього тексту.

Стилістичні прийоми

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передує цій дисципліні:

Даний курс допомагає студентам розвинути перекладацькі компетенції, які необхідні у практичній діяльності. При цьому у ході роботи відбувається актуалізація знань, які були набуті студентами як у ході вивчення базових філологічних дисциплін, як-от лінгвокраїнознавство, лексикологія, стилістика, теорія та практика перекладу, теорія та історія літератури, так і у процесі студіювання історії, культурології, політології тощо.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна тісно пов'язана з такими предметами як лінгвокраїнознавство, лексикологія, стилістика, теорія та практика перекладу, теорія та історія літератури, так і у процесі студіювання історії, культурології, політології тощо.

4.2. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	заочна форма							денна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Змістовий модуль 1. (1 семестр)															
Тема 1.								20	2					18	АР: СР: ІР:
Тема 2.								20			2			18	
Тема 3.								18						18	АР: СР:
Тема 4.								18						18	
Тема 5.								22			2			20	
Тема 6.								22	2					20	
Разом за змістовим модулем 1								120	4		4			112	
Змістовий модуль 2.(2 семестр)															
Тема 1.								14	2					12	АР: СР:
Тема 2.								14			2			12	АР: СР:
Тема 3.								14	2					12	
Тема 4.								14			2			12	
Тема 5.								18			2			16	
Тема 6.								16	2					14	
Разом за змістовим модулем 2								90	6		6			78	
Усього годин								210	10		10			190	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни Еквівалентність перекладу в семантиці мовних одиниць

Разом: 210 год., лекції – 10 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 190 год.

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
Назва модуля	<i>Історичні та культурні аспекти перекладу</i>						<i>Труднощі перекладу</i>						
Кількість балів за модуль	60 балів						60 балів						
Лекції	1		2				1	2	3				
Теми лекцій	<i>Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середньовіччя</i>		<i>Лінгвосеміотичні засади перекладознавства</i>				<i>Переклад як процес</i>	<i>Граматичні труднощі перекладу</i>	<i>Аналіз художнього тексту. Стилістичні прийоми</i>				
Теми семінарських занять													
Теми практичних занять	<i>T.2 (5 балів)</i>	<i>T.5 (5 балів)</i>					<i>T.2 (5 балів)</i>	<i>T.4 (3 балів)</i>	<i>T.5 (2 балів)</i>				
Теми лабораторних занять													
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	
Модульна контрольна	10 балів						10 балів						

робота		
ІНДЗ	10 балів	10 балів
Підсумковий контроль	Залік (40 балів)	Залік (40 балів)

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середньовіччя	2
2	Лінгвoseміотичні засади перекладознавства	2
3	Переклад як процес	2
4	Граматичні труднощі перекладу	2
5	Аналіз художнього тексту. Стилістичні прийоми	2
	Всього:	10

4.3.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Короткі відомості з історії перекладу. Переклад в епоху відродження та просвітництва	2
2	Переклад в сучасному світі	2
3	Лексичні трансформації при перекладі	2
4	Синтаксичні особливості перекладу	2
5	Лінгвістика тексту	2
	Всього:	10

4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**1 бал**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно (**1 бал**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**2 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**2 бали**).
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **10 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

Змістовий модуль 1. Історичні та культурні аспекти перекладу

Тема 1. Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середньовіччя

Тема 2. Короткі відомості з історії перекладу.

Переклад в епоху відродження та просвітництва

Тема 3. Короткі відомості з історії перекладу.

Розвиток перекладу в Україні

Тема 4. Переклад в сучасному світі

Тема 5. Культурологічні та часові аспекти
перекладу

Тема 6. Лінгвосеміотичні засади
перекладознавства

Змістовний модуль 2. Труднощі перекладу

Тема 1. Переклад як процес

Тема 2. Лексичні трансформації при перекладі

Тема 3. Граматичні труднощі перекладу

Тема 4. Синтаксичні особливості перекладу

Тема 5. Лінгвістика тексту

Тема 6. Аналіз художнього тексту.

Стилістичні прийоми

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у таблицях
нижче:

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	2 бали
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	2 бали
Разом		10 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
24 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно
16 – 23	добре	4	BC	добре
8 – 15	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 7	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.4. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середньовіччя	18
2	Короткі відомості з історії перекладу	18
3	Короткі відомості з історії перекладу. Розвиток перекладу в Україні	18
4	Переклад в сучасному світі	18
5	Культурологічні та часові аспекти перекладу	20
6	Лінгвосоціотичні засади перекладознавства	20
7	Переклад як процес	12
8	Лексичні трансформації при перекладі	12
9	Граматичні труднощі перекладу	12
10	Синтаксичні особливості перекладу	12
11	Лінгвістика тексту	16
12	Аналіз художнього тексту. Стилiстичні прийоми	14
Всього: 190		

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ІСТОРИЧНІ ТА КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ (1 семестр)			
Тема 1. Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середньовіччя (18 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	I-II
Тема 2. Короткі відомості з історії перекладу. Переклад в епоху відродження та просвітництва (18 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	II-III
Тема 3. Короткі відомості з історії перекладу. Розвиток перекладу в Україні. (18 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	III-IV
Тема 4. Переклад в сучасному світі (18 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	III-IV
Тема 5. Культурологічні та часові аспекти перекладу (20 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	IV-V
Тема 6. Лінгвосеміотичні засади перекладознавства (20 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	IV-V
<i>Всього: 112 год.</i>	<i>Всього: 30 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ (2 семестр)			
Тема 1. Переклад як процес (12 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	V- VI
Тема 2. Лексичні трансформації при перекладі (12 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	V- VI

Тема 3. Граматичні труднощі перекладу (12 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	VI-VII
Тема 4. Синтаксичні особливості перекладу (12 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	VI-VII
Тема 5. Лінгвістика тексту (16 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	VII-VIII
Тема 6. Аналіз художнього тексту. Стилістичні прийоми(14 год.)	Практичне заняття, індивідуальне заняття, підсумкова модульна контрольна робота, залік, іспит	5	VII-VIII
<i>Всього: 78 год.</i>	<i>Всього: 30 балів</i>		
<i>Разом: 190год.</i>			

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
<i>«відмінно»</i>	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
<i>«добре»</i>	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
<i>«задовільно»</i>	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
<i>«незадовільно»</i>	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1 (1 семестр)		Модуль 2 (2 семестр)		Максимальна кількість балів за одиницю	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів		
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	0						
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	0						
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	<i>T.2 (5 балів) T.5 (5 балів)</i>					<i>T.2 (5 балів) T.4 (3 балів) T.5 (2 балів)</i>	
1.4. Виконання завдань для самостійної роботи		6	5	6	5		
1.5. Виконання модульної роботи		1	10	1	10		
Разом		50					
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Виконання ІНДЗ		1	10	1	10		
Разом		10		10			
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 60							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.6. Розподіл балів, які отримують студенти

Модулі	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					
Назва модуля	<i>Історичні та культурні аспекти перекладу</i>						<i>Труднощі перекладу</i>					
Кількість балів за модуль	60 балів						60 балів					
Лекції	1		2				1	2	3			
Теми лекцій	<i>Короткі відомості з історії перекладу від давнини до періоду пізнього середнього віччя</i>		<i>Лінгвосеміотичні засади перекладознавства</i>				<i>Переклад як процес</i>	<i>Грамматичні труднощі перекладу</i>	<i>Аналіз художнього тексту. Стилістичні прийоми</i>			
Теми семінарських занять												
Теми практичних занять	<i>T.2 (5 балів)</i>	<i>T.5 (5 балів)</i>					<i>T.2 (5 балів)</i>	<i>T.4 (3 балів)</i>	<i>T.5 (2 балів)</i>			
Теми лабораторних занять												
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	
Модульна контрольна робота	10 балів						10 балів					
ІНДЗ	10 балів						10 балів					
Підсумковий контроль	Залік (40 балів)						Залік (40 балів)					

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (ЗАЛІКУ)

Короткі відомості з історії перекладу
від давнини до періоду пізнього середньовіччя.
Короткі відомості з історії перекладу.
переклад в епоху відродження та просвітництва.
Короткі відомості з історії перекладу.
Розвиток перекладу в Україні.
Переклад в сучасному світі.
Культурологічні та часові аспекти
перекладу.
Лінгвосеміотичні засади
перекладознавства.
Труднощі перекладу.
Переклад як процес.
Лексичні трансформації при перекладі.
Граматичні труднощі перекладу.
Синтаксичні особливості перекладу.
Лінгвістика тексту.
Аналіз художнього тексту.
Стилістичні прийоми.
Переклад текстів (практичне завдання).

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

Для гуманітарних спеціальностей

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;

- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;

- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;

- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Абзацно-фразовий переклад

переклад, який здійснюється на рівні окремих речень або абзаців, що перекладаються послідовно одне за іншим.

Автентичний переклад

переклад офіційного документа, що має однакову юридичну чинність із оригіналом; відповідно до міжнародного права. Текст договору може бути вироблений і прийнятий на однією мовою, але його автентичність встановлена двома і більше мовами.

Авторизований переклад

апробований автором переклад оригінального тексту.

Авторський (авто-) переклад

переклад, виконаний автором оригінального тексту.

Адаптивне транскодування

вид мовного посередництва, при якому зміст оригіналу передається в перетвореній формі, що забезпечує заданий обсяг і характер переданої інформації.

Адаптований переклад

вид адаптивного транскодування, при якому в процесі перекладу здійснюється спрощення структури й змісту оригіналу з метою зробити текст перекладу доступним для Рецепторів, що не володіють знаннями, які потрібні для повноцінного розуміння повідомлення, що міститься в оригіналі.

Адекватний переклад

переклад, що забезпечує прагматичні завдання перекладацького акту на максимально можливому для досягнення цієї мети рівні еквівалентності, не допускаючи порушення норм і узусу МП, дотримуючись жанрово-стилістичних вимог до текстів даного типу й відповідності конвенціональній нормі перекладу. У нестрогому вживанні адекватний переклад - це "правильний" переклад.

Анотаційний переклад

переклад, у якому відбиваються лише головна тема, предмет і призначення перекладного тексту.

Антонімічний переклад

лексико-граматична трансформація, при якій відбувається заміна стверджувальної форми в оригіналі на негативну форму в перекладі або, навпаки, негативної на стверджувальну, що супроводжується заміною лексичної одиниці ІМ на одиницю ПМ із протилежним значенням.

Аспектний переклад

переклад лише частини тексту відповідно до якої-небудь заданої ознаки відбору (аспекту).

Безеквівалентна лексика

лексичні одиниці ІМ, що не мають регулярних (словникових) відповідностей у ПМ.

Безеквівалентні граматичні одиниці

граматичні форми й структури ІМ, що не мають однотипних відповідностей у ПМ.

Бінарний переклад

переклад з однієї природної мови на іншу.

Буквальний переклад

переклад, що відтворює комунікативно-нерелевантні елементи оригіналу, у результаті чого або порушуються норми й узус ПМ, або виявляється непереданим дійсний зміст оригіналу.

В

Вихідна мова (ВМ)

мова оригіналу, мова з якої здійснюється переклад.

Вільний (вільний) переклад

переклад, що відтворює основну інформацію оригіналу з можливими відхиленнями - додаваннями, пропусками й ін.; здійснюється на рівні тексту, тому для нього виявляються нерелевантними категорії еквівалентності мовних одиниць

Внутрішньомовний переклад

тлумачення словесних знаків за допомогою знаків тієї ж мови.

Вузький контекст (мікроконтекст)

лінгвістичний контекст у межах одного словосполучення або речення.

Г

Генералізація

лексико-семантична заміна одиниці ІМ, що має більше вузьке значення, одиницею ПМ з ширшим значенням.

Грамматична заміна

граматична трансформація, при якій граматична одиниця в оригіналі перетворюється в одиницю ПМ з іншим граматичним значенням.

Двосторонній переклад

послідовний усний переклад бесіди, що здійснюється з однієї мови на іншу і навпаки.

Дезиративно адекватний переклад

переклад, який повно й правильно відповідає інформаційному запиту споживача й не обов'язково передає повний смисловий зміст і провідну комунікативну функцію оригіналу.

Джерело (інформації)

творець (автор) тексту оригіналу, відправник повідомлення.

Діахронічний переклад

переклад на сучасну мову історичного тексту, написаного мовою попередньої епохи.

Е

Еквівалентний переклад

переклад, що відтворює зміст оригіналу на одному з рівнів еквівалентності.

Еквівалентність перекладу

спільність змісту (значення та близькість) оригіналу й перекладу.

Експериментальний переклад

переклад, виконаний з дослідницькою метою.

Експлікація (описовий переклад)

лексико-граматична трансформація, при якій лексична одиниця ВМ замінюється словосполученням, що експлікує її значення, тобто дає більш-менш повне пояснення цього значення на МП.

Еталонний переклад

зразковий переклад, що використовується для порівняння із перекладом, що кваліфікується.

Історичний переклад

переклад на сучасну мову історичного тексту, написаного мовою попередньої епохи.

К

Калькування

спосіб перекладу лексичної одиниці оригіналу шляхом заміни її складових частин-морфем або слів (у випадку сталих словосполучень) - їхніми лексичними відповідностями в ПМ.

Компенсація

спосіб перекладу, при якому елементи змісту, втрачені при перекладі одиниці ВМ в оригіналі, передаються в тексті перекладу яким-небудь іншим засобом, причому необов'язково в тому ж самому місці тексту, що й в оригіналі.

Комунікативна рівноцінність

здатність тексту виступати як повноправна заміна (у функціональному, змістовному й структурному відношенні) іншого тексту. Комунікативно рівноцінні тексти є формами існування того ж самого повідомлення й поєднуються воєдино (ототожнюються) у процесі комунікації.

Конвенціональна норма перекладу

вимоги, яким повинен відповідати переклад у зв'язку із загальноприйнятими в даний період поглядами на роль і завдання перекладацької діяльності.

Конкретизація

лексико-семантична заміна одиниці ВМ, що має ширше значення, одиницею ПМ з вузькішим значенням.

Консультативний переклад

вид інформаційного перекладу, здійснюється звичайно в усній формі, включає елементи анотування, реферування й вибіркового перекладу з аркуша,

виконується, як правило, у присутності замовника, який уточнює в процесі перекладу аспекти змісту тексту оригіналу, що його цікавлять.

Л

Лексико-семантична заміна

спосіб перекладу лексичних одиниць оригіналу шляхом використання в перекладі одиниць ВМ, значення яких не збігаються зі значеннями вихідних одиниць, але можуть бути виведені з них за допомогою логічних перетворень певного типу.

Лексичний контекст

сукупність лексичних одиниць, в оточенні яких використується дана одиниця тексту.

Лінгвістика перекладу або лінгвістичне перекладознавство

розділ мовознавства, що вивчає переклад як лінгвістичне явище.

Лінгвістична теорія перекладу

теоретична частина лінгвістики перекладу.

Лінгвістичний контекст

мовне оточення, у якому вживається дана одиниця мови в тексті.

Літературне перекладознавство

розділ літературознавства, що вивчає переклад як вид літературної творчості.

М

Машинний (автоматичний) переклад

переклад, що виконано або виконується комп'ютером.

Міжмовна (двомовна) комунікація

мовне спілкування між комунікантами, що користуються різними мовами.

Міжмовний переклад

перетворення повідомлення, вираженого засобами якої-небудь однієї знакової системи, у повідомлення, виражене засобами іншої знакової системи.

Множинна (варіантна) відповідність

один з регулярних способів перекладу даної одиниці ВМ, що частково відтворює в ПМ її значення.

Мова Перекладу (МП)

мова, якою здійснюється переклад.

Мовне посередництво

перетворення в процесі міжмовної комунікації вихідного повідомлення в таку мовну форму, що може бути сприйнята Рецептором, що не володіє ВМ.

Модель перекладу

умовний опис ряду розумових операцій, виконуючи які, можна здійснити процес перекладу всього оригіналу або деякої його частини.

Модуляція (значеннєвий розвиток)

лексико-семантична заміна слова або словосполучення ВМ одиницею ПМ, значення якої є логічним наслідком значення вихідної одиниці.

Н

Наближений переклад

використання в перекладі граматичної одиниці МП, що у даному контексті частково відповідає безеквівалентній граматичній одиниці ВМ.

Навчальний переклад

переклад, що використовується у навчальному процесі для підготовки перекладачів або як один із прийомів навчання іноземній мові.

Неповний переклад

переклад, що передає значеннєвий зміст оригіналу із пропусками й скороченнями.

Непрямий (вторинний) переклад

переклад, що здійснюється не безпосередньо з тексту оригіналу, а з його перекладу якою-небудь іншою мовою.

Норма еквівалентності перекладу

вимога максимально можливої значеннєвої близькості перекладу до оригіналу.

Норма перекладацького мовлення

вимоги, яким повинен задовольняти мова перекладу.

Норма перекладу

сукупність вимог, яким повинен відповідати переклад.

Нульовий переклад

відмова від передачі в перекладі значення граматичної одиниці ВМ, внаслідок його надмірності.

О

Об'єднання речень при перекладі

спосіб перекладу, при якому синтаксична структура в оригіналі перетворюється шляхом з'єднання двох простих речень в одне складне.

Одиниця еквівалентності

мінімальна одиниця змісту оригіналу, що зберігається в перекладі.

Одиниця невідповідності

елемент змісту оригіналу, не переданий або неадекватно переданий при перекладі, або елемент змісту тексту перекладу, неправомірно доданий при перекладі.

Одиниця перекладацького процесу

мінімальний відрізок тексту оригіналу, що виступає в якості окремої "порції" перекладу, у тому розумінні, що перекладач приступає до перекладу кожного такого відрізка після завершення перекладу попереднього відрізка.

Одиниця перекладу

1) Мінімальна одиниця тексту оригіналу, що перекладається як єдине ціле, у тому розумінні, що їй можна відшукати відповідність у перекладі, але не

можна виявити в перекладі одиниць ПМ, що відтворюють значення складових частин даної одиниці, якщо такі в неї є. 2) Одиниця еквівалентності. 3) Одиниця перекладацького процесу.

П

Переклад

вид мовного посередництва, при якому зміст іншомовного тексту оригіналу передається іншою мовою шляхом створення на цій мові комунікативно рівноцінного тексту.

Перекладацька (міжмовна) трансформація

перетворення, за допомогою якого можна здійснити перехід від одиниць оригіналу до одиниць перекладу.

Перекладацька відповідність

одиниця ПМ, що регулярно використовується для перекладу даної одиниці ВМ.

Перекладознавство

сукупність наукових дисциплін, що вивчають різні аспекти перекладу.

Письмовий переклад

вид перекладу, при якому оригінал і переклад виступають у процесі перекладу у вигляді фіксованих (головним чином, письмових) текстів, до яких перекладач може неодноразово звертатися.

Повний (суцільний) переклад

переклад, що передає значеннєвий зміст оригіналу без пропусків і скорочень.

Поморфемний переклад

переклад, що виконується на рівні окремих морфем без обліку їхніх структурних зв'язків.

Порівняльний аналіз перекладу

аналіз форми й змісту тексту перекладу в зіставленні з формою й змістом оригіналу.

Прагматично (функціонально) адекватний переклад

переклад, що правильно передає основну (домінуючу) комунікативну функцію оригіналу.

Приєм займенникового повтору

повторна вказівка в тексті перекладу на вже згадуваний об'єкт із заміною його імені на відповідний займенник.

Приєм лексичних додавань

використання в перекладі додаткових лексичних одиниць для передачі імпліцитних елементів змісту оригіналу.

Приєм опущення

відмова від передачі в перекладі семантично надлишкових слів, значення яких нерелевантні або легко відновлюються в контексті.

Р

Реферативний переклад

переклад, у якому містяться відносно докладні відомості про документ, що реферується, - його призначення, тематику, методи дослідження, отримані результати.

Рецептор (інформації)

одержувач повідомлення, що слухає або читає учасник комунікації.

Рівень (тип) еквівалентності

ступінь значеннєвої близькості оригіналу й перекладу, що обумовлена частиною змісту оригіналу, який зберігається при перекладі.

Різномісна відповідність

граматична відповідність у МП, що не збігається з вихідною одиницею за назвою й визначенням.

Робочий переклад

попередній переклад, еквівалентність якого обмежена лише передачею на рівні способу опису ситуації предметно-логічного змісту оригіналу.

С

Синтаксичне уподібнення (дослівний переклад)

спосіб перекладу, при якому синтаксична структура оригіналу перетворюється в аналогічну структуру МП зі збереженням набору повнозначних слів і порядку їхнього розташування в оригіналі й перекладі.

Синтаксичний контекст

синтаксична конструкція, у якій вживається дане слово, словосполучення або підрядне речення

Синхронний переклад

усний переклад, що здійснюється практично одночасно із проголошенням тексту оригіналу.

Ситуативна модель перекладу

модель перекладу, що представляє процес перекладу як процес опису за допомогою МП тієї ж ситуації, що описана в оригіналі.

Ситуативний (екстралінгвістичний) контекст

обстановка, час і місце, до яких відноситься висловлювання, а також будь-які факти реальної дійсності, знання яких допомагає Рецептору правильно інтерпретувати значення мовних одиниць у висловлюванні.

Ситуація

сукупність ідеальних або матеріальних об'єктів і зв'язків між ними, що описуються у змісті висловлювання.

Скорочений переклад

переклад, при якому здійснюється опущення окремих частин оригіналу по моральних, політичних або інших міркуваннях практичного характеру.

Спеціальна теорія перекладу

розділ лінгвістичної теорії перекладу, що вивчає особливості процесу перекладу текстів різного типу й вплив на цей процес мовних форм і умов його здійснення.

Т

Точний переклад

переклад, у якому еквівалентно відтворена лише предметно-логічна частина змісту оригіналу при можливих відхиленнях від жанрово-стилістичної норми й узуальних правил уживання МП.

Транскрипція

спосіб перекладу лексичної одиниці оригіналу шляхом відтворення її звукової форми за допомогою букв МП.

Транслітерація

спосіб перекладу лексичної одиниці оригіналу шляхом відтворення її графічної форми за допомогою букв МП.

Трансмутація

переклад з якої-небудь штучної мови на іншу штучну мову.

Транспозиція

переклад тексту одного жанру або функціонального стилю в інший жанр або функціональний стиль.

У

Усний переклад

вид перекладу, при якому оригінал і його переклад виступають у процесі перекладу в нефіксованій (усній) формі, що визначає однократність сприйняття перекладачем відрізків оригіналу й неможливість наступного зіставлення або виправлення перекладу після його виконання.

Ф

Фрагментарний переклад

переклад не цілого тексту, а лише окремого уривка або уривків.

Х

Художній переклад

переклад здобутків художньої літератури, тобто текстів, основна функція яких полягає в художньо-естетичному впливі на читача.

Ц

Ціль комунікації

частина змісту тексту (висловлювання), що вказує на загальну мовну функцію тексту в акті комунікації.

Цільнотекстовий переклад

переклад цілого тексту, без виділення як окремі одиниці перекладу окремих слів, речень або абзаців.

Ч

Членування речення

спосіб перекладу, при якому синтаксична структура речення в оригіналі перетворюється у дві або більше предикативні структури в МП.

Чорновий переклад

попередній переклад, еквівалентність якого обмежена лише передачею на рівні вказівки на ситуацію предметно-логічного змісту оригіналу при можливих пропусках і відхиленнях від норми МП.

Ш

Широкий контекст (макроконтекст)

лінгвістичний контекст, що виходить за межі речення, у якому вжита дана мовна одиниця.

7.3 Рекомендована література

Основна

Clifford E. Landers Literary Translation: A Practical Guide. Multilingual Matters. 2021

George Steiner After Babel: Aspects of Language and Translation. Oxford University Press. 2018

Mahmoud Altarabin Basics of Translation: A Textbook for Arab University Students. Cambridge Scholar Publishings. 2019

Rainer Schulte, John Biguenet Theories of Translation: An Anthology of Essays from Dryden to Derrida. University of Chicago Press. 2020

Додаткова література

Корунець І.В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад). Нова книга. Вінниця. 2018

7.4. Інформаційні ресурси

(нормативна база, джерела Інтернет, адреси бібліотек тощо)

1. http://www.translationdirectory.com/translation_theory.htm – Articles on

Translation Theory

2. <http://www.sil.org/> – SIL International: Partners in Language Development

3. <https://www.stjrome.co.uk/tsa/edited-volume/1728/> – On the Relationships

between Translation Theory and Translation Practice

4. <http://cogprints.org/2597/> – Cogprints

5. <http://www.translatum.gr/etexts/translation-theory.htm> – Translatum: the

Greek Translation Portal

6. <http://www.kwintessential.co.uk/translation/articles/types.html> –

Kwintessential

7.

<http://www.international-translators.com/english/types-translation.html> –

International translators: available types of translations

8.

<http://waucondastore.com/types-of-translation-communicative-and-psycho-linguistic-classification/> – Types of translation: communicative and psycho-linguistic classification

9.

http://www.globaltranslation.com/common_page.php?page_id=19%20&%20s/id=2 – Global Translations Systems

10. <http://translation.ezinemark.com/many-different-kinds-of-translation-167d566c1c3.html> – Free Content Article Directory

Міжнародні організації:

1. <http://www.uia.be/links> – Union of International Associations

2. <http://www.loc.gov/rr/news/io.html>– Selected Intergovernmental Organisations
3. <http://www.state.gov/p/io/>– US Department of State – Diplomacy in Action
4. <http://unjobs.org/themes/international-organizations>– UN jobs: Swiss International Organisation
5. <http://www.iosco.org/>– IOSCO
6. <http://www.123world.com/organizations/>– 123 World: International Organisations
7. www.wto.org/– World Trade Organisation
8. www.un.org/en/– United Nations
9. www.unesco.org/new/en/– UNESCO

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне¹ матеріально-технічне забезпечення
Лекція	власний або кафедральний ноутбук	проектор, інтерактивна дошка, фломастери до неї, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття		приміщення комп'ютерного класу №_____, встановлений у комп'ютерному класі ППП _____
